1000 дефиниции за „стол“ – интервю с писателя Гонсало Тавареш

Новини | Култура | на 18.06.2025 06:00

Защо говорим за това?

Гонсало Тавареш е прочут португалски писател. Обикновено пише за възрастни. В една от книгите му, "Кварталът", героите носят имената на известни автори... но всъщност имат измислени характери и привички. Представи си например писателите от учебника ти да живееха един до друг! В "Пътуване към Индия" пък разказва за едно пътуване, което трябва да донесе просветление... но не става точно така.

А детската му книга "Речникът на малкия Андерсен" съдържа невероятни определения на уж познати думи.

В него диванът е място за търсене на съкровища.

Джобът е мястото, където ръцете ти си почиват, за да тръгнат към света с нов устрем.

Картата на даден град служи, за да скрие града от погледа ти.

А столът... за стола ще разберем след мъничко.

В една Ваша книга има измислен квартал, в който известни писатели като Пол Валери, Итало Калвино, Брехт и др. живеят един до друг. Ако имаше квартал с детски писатели, кои освен Андерсен биха живели в него?

Обичам Братя Грим, класическите приказки. Малко страшни приказки, но ми харесват. „Алиса в Страната на чудесата“... Бразилецът Фария и Алиса Виейра, която е португалска авторка на детски книги.

По какво приличат Вашите герои на писателите, чиито имена носят?

Всеки мой герой е измислена личност. И по-скоро има някои от чертите, свързани с творчеството, с мисълта на писателя, не с неговата биография.

Защо е „Речникът на малкия Андерсен“, а не на Джани Родари или Астрид Линдгрен?

Много обичам Джани Родари. Не знам точно, харесва ми идеята, че понякога самите имена създават ситуации. Само като кажа името на Андерсен, вече ми се създават някакви представи. Като кажа „малкия Андерсен“, ми звучи по-добре. Като кажа „малкия Родари“, не ми звучи.

Мислех си за Бруно Мунари, художника на „Приказки по телефона“. Вашите илюстрации малко приличат на неговите.

Има нещо общо. Написал съм тези истории преди много години. И чак после открих Бруно Мунари с неговата книга за квадрата. Там геометрията е представена с обич, с любов.

Много рядко се срещат писатели, които обичат геометрията и математиката. Какво има за обичане в математиката?

Интересно ще ви бъде да знаете, че на 18-годишна възраст се чудех дали да стана математик, или футболист. А на 12-13-годишна възраст бях много силен по математика. В нея виждах удоволствието да намеря решението, което е като удоволствието да вкараш гол. Да се открие целта, да се открие съкровището. А пък от друга страна, в литературата няма само едно решение, има безкраен брой решения.

И децата често ги е страх, като ги изпитват по литература, че не знаят решението.
Литературата е свързана с нашето въображение, тук не търсим решение. Например „какво е това стол", "какво е това басейн...“ Има много отговори какво е това столът. Бих могъл да направя цяла книга само с дефиниция „що е то „стол“. Хиляда страници мога да напиша по темата „що е то „стол“.

А ако Вас Ви има в учебника по литература и децата ги изпитват върху Вашето творчество, какво ще им подскажете, за да не получат двойка?
Не знам точно, за мен е най-важно книгите ми да провокират въображението, да създават идеи. Дори детската книга не е задължително да има някакво послание. Може, но не е задължително. Или пък това послание може да не е много очевидно. По-скоро е важно детето да си създаде идея за послание, то да изгради послание за себе си.
Ако някой чете сега „Речникът на малкия Андерсен“, не бих искал децата да учат наизуст моята дефиниция за „стол“. Иска ми се всяко дете да има различна дефиниция за думата „стол“.

А получавали ли сте от малки читатели допълнения към „Речника“?
Да, да, получавал съм от деца заедно с родителите им продължение на „Речника“ с други думи.

Много ми хареса дефиницията на смеха като език. Всичко ли може да се преведе на езика на смеха?
Хубаво би било. Но за съжаление, животът има и друга страна и знаем, че много неща се превеждат на езика на плача. Като че ли смехът и плачът са два различни езика, които говори човечеството. От друга страна, има неми езици. Усмивката не се чува, но е език.

А Вашето детство какво беше?
Играех си доста сам. Аз имам двама братя, но те са по-големи от мен. Имах въображение, играех си с една топка за тенис и я хвърлях в стената, но си представях как съм на стадиона и играя с отбор. Например много си играех с малки стъклени топчета, правех си с тях колоездачно състезание. Представях си, че всяко от тях е колоездач, и се опитвах да вляза в характера му. От една страна, съм имал обичайните предмети за игра, но от друга, използвах наличното с въображение.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/6666-1000-definitsii-za-stol-intervyu-s-pisatelya-gonsalo-tavaresh

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени